МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА"

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2009 р. Вип. 3 (43)

Харків 2009

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка [Текст] : інформ. бюл. 2009. Вип. 3 (43) / Держ. закл. “Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка”; [уклад. : О. П. Куніч, А. М. Перепеча]. – Х., 2009. – 29 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В. Г. Короленка протягом липня - вересня 2009 року.

Укладачі: Олена Петрівна Куніч,
Алла Михайлівна Перепеча

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В. Г. Короленка у липні-вересні 2009 року. Містить відомості про видання бібліотеки, публікації працівників у збірках, періодичних виданнях тощо.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів бібліотеки за допомогу у підготовці бюлетеня.

Запитання та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18
ХДНБ ім. В. Г. Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27
Факс: (057)731-11-01
E-mail: nmo @ korolenko. org. ua.

Оперативну інформацію про поточні чи майбутні події у діяльності бібліотеки можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В. Г. Короленка за адресою: http: //korolenko. kharkov. com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ

(ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ)

ЛИПЕНЬ

3 липня. Директор бібліотеки В. Д. Ракитянська взяла участь у підсумковій конференції з нагоди річниці проекту "Українці в світі" (м. Київ). Конференція проходила в Центрі ділового і культурного співробітництва "Український дім".

Бібліотека ім. В. Г. Короленка була одним із найактивніших учасників проекту. За матеріалами, підготовленими її працівниками, було виготовлено близько ста факсимільних копій зображень видатних українців, серед яких князі та їх родоводи часів Київської Русі.

- Працівники відділу «Україніка» провели День історика для вчителів історії загальноосвітніх шкіл Харківської області. Педагоги ознайомилися з інформаційними ресурсами ХДНБ ім. В. Г. Короленка на допомогу викладанню історії України та Харківщини. Наголос було зроблено на електронних ресурсах та послугах бібліотеки, доступних у мережі Інтернет.

4 липня. В актовому залі бібліотеки пройшли театральні зустрічі ***«Перлина українського театру»,*** присвячені 155-річчю від дня народження М. Заньковецької. Участь взяли зав. літературної частини Харківського державного академічного театру ім. Т. Г. Шевченка О. А. Сєдунова, зав. кафедрою режисури Харківської державної академії культури С. І. Гордєєв, заслужений діяч мистецтв України Т. О. Медвідь.

7 липня. Відбувся музичний вечір ***«Світ народної музики",*** організований працівниками соціокультурного центру. Народні думи та балади виконали баяніст, лауреат міжнародних конкурсів Б. Нестеренко, викладач Харківського музичного училища О. Ліньков та студенти Харківської державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського.

- У читальному залі бібліотекознавства оформлена тематична виставка з нагоди 75-річчя від дня народження ***Незнамової Лілії Павлівни,*** заслуженого працівника культури України, ветерана праці ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Експонувалися публікації ювіляра у наукових збірках, періодичних та інших виданнях.

- Виставка ***„Тяжкий шлях пізнання ...”***, присвячена 125-річчю від дня народження німецького письменника Ліона Фейхтвангера, відкрита у відділі літератури іноземними мовами.

10 липня. Книжкова експозиція ***«Художник свого часу»*** була присвячена 165-річчю від дня народження Іллі Рєпіна.

13 липня. У відділі «Україніка» оформлена книжкова виставка ***«Зелене багатство України»*** з метою поглиблення знань користувачів про природні скарби та природоохоронні об’єкти, розвиток сільського зеленого туризму, рекреаційний потенціал різних регіонів країни.

20-24 липня. На замовлення Статутного територіально-галузевого об’єднання “Південна залізниця”, якому виповнилося 140 років від дня заснування, відділом інформаційного забезпечення інноваційних процесів проведено “тиждень винахідника” на тему ***“Передові технології ремонту та утримання залізничного полотна”.*** Інженерно-технічні працівники ознайомились з описами винаходів до патентів Росії та іншими публікаціями, що висвітлювали передові технології. Загалом було представлено майже 1500 документів.

25 липня - 3 серпня. У межах співпраці з Гете-Інститутом, за підтримки якого в ХДНБ ім. В. Г. Короленка був організований Німецький читальний зал, директор бібліотеки В. Д. Ракитянська відвідала Берлін, Потсдам, Шпандау та інші міста Німеччини. Вона ознайомилася з розвитком бібліотечної справи цієї країни, роботою бібліотек різних відомств, громадських бібліотечних об’єднань та інших установ. Вивчався досвід роботи Державної бібліотеки в Берліні.

Директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка В. Д. Ракитянська у Державній бібліотеці в Берліні

Були відвідані міська та юнацька бібліотеки Шпандау, Філологічна бібліотека Вільного Берлінського Університету, Центральна міська бібліотека, бібліотеки федеральної землі Берліна, Інформаційно-документаційного центра Фонду Пруських палаців і парків (м. Потсдам), Парламентська бібліотека Бундестагу.

Міська юнацька бібліотека Шпандау

Вільний Берлінський Університет. Філологічна бібліотека

28 липня. До бібліотеки завітали представники Центру інформаційних ресурсів Посольства США в Україні, за сприяння якого шість років тому при відділі обслуговування користувачів був організований Інтернет-центр. Обговорювалися досвід, проблеми та перспективи діяльності цього структурного підрозділу.

29 липня. Відділом «Україніка» організовані чергові краєзнавчі читання, присвячені історії розвитку охорони здоров'я у Харкові до 1917 р. З повідомленням виступив давній читач бібліотеки, канд. іст. наук, доцент Харківського національного медичного університету І. Ю. Робак. Два роки тому вийшла друком його монографія «Організація охорони здоров'я в Харкові за імперської доби», яку автор передав до фонду бібліотеки з дарчим написом і вдячністю за допомогу в її підготовці.

СЕРПЕНЬ

3 серпня. У читальному залі відділу «Україніка» було розгорнуто виставку ***«Письменник, історик, етнограф»,*** присвячену 190-річчю від дня народження П. О. Куліша (1819 – 1897). Представлені документи висвітлювали життєвий і творчий шлях особистості, яка, за висловом

І. Франка, була у плеяді українських літературних корифеїв «перворядною звіздою».

4 серпня. В актовому залі пройшли театральні зустрічі ***«Перлина українського театру»,*** присвячені 155-річчю від дня народження М. Заньковецької. Участь взяли зав. літературної частини Харківського державного академічного театру ім. Т. Г. Шевченка О. А. Сєдунова, зав. кафедрою режисури Харківської державної академії культури С. І. Гордєєв, заслужений діяч мистецтв України Т. О. Медвідь.

5 серпня. У читальному залі бібліотекознавства організована тематична виставка з нагоди 50-річчя трудової діяльності в ХДНБ ім. В. Г. Короленка ветерана праці ***Перепечі Алли Михайлівни.***

6 серпня. Відбулося чергове засідання Пушкінського клубу ***«Нестор Кукольник: характеристика особистості та світосприйняття»,*** присвячене 200-річчю від дня народження митця. Участь взяли театрознавець М. Вервільський, концертмейстер Харківського державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського Д. Зуєва, солістка Харківської обласної філармонії Н. Сидоренко та солістка Харківського академічного театру опери та балету О. Бурлакова.

● Працівники соціокультурного центру організували музичний вечір ***«Кобзарськими стежинами»***, присвячений 135-річчю від дня народження І. Й. Кучугури-Кученка. Шанувальникам кобзарського мистецтва була представлена музична композиція у виконанні студентів Харківського державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського.

Бандуристки, студентки Харківського університету мистецтв ім. І. П. Котляревського, виконують музичну композицію

-

12 серпня. У відділі інформаційного забезпечення інноваційних процесів на виставці до Дня будівельника ***“Сучасні будівельні матеріали”*** експонувалися патенти та нормативно-технічні документи з підсобного фонду відділу.

- До Міжнародного дня молоді у читальному залі відділу літератури іноземними мовами оформлена тематична виставка ***„Молодь – головна гуманітарна проблема сучасності”.***

20 серпня. Працівники соціокультурного центру відкрили виставку ***«Україна: утвердження незалежної держави»*** до Дня незалежності України.

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами користувачам представлена тематична виставка ***„Над Дунаем разлился покой...”*** з циклу „Країнами і континентами”.

26 серпня. Відбулися чергові краєзнавчі читання, організовані працівниками відділу «Україніка». З повідомленням на тему «Єврорегіон «Слобожанщина» – відображення історичної спільності Харківської та Бєлгородської областей» виступив канд. геогр. наук, доцент Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна П. О.Черномаз, який брав участь у розробці проекту єврорегіону. Свою доповідь він проілюстрував багатим супроводжувальним матеріалом – фотографіями, таблицями, географічними картами і планами.

28 серпня. Працівники відділу інформаційного забезпечення інноваційних процесів для медичних працівників Харківської медичної академії післядипломної освіти провели День інформації на тему ***“Сучасні технології обстеження хворих на пієлонефрит”.*** Цей захід відбувся у межах реалізації договору про інформаційне співробітництво “Взаємодія”, який вже кілька років поспіль відділ укладає з різними організаціями міста.

ВЕРЕСЕНЬ

1 вересня. У Бібліотеці документів Ради Європи з прав людини організована виставка ***„Інтеграція ідей громадянської освіти в країнах демократії”.***

3 вересня. Відбулася презентація книжково-ілюстративної виставки ***«Кіномитець, письменник, маляр»***, організованої у відділі “Україніка” до 115-річчя від дня народження О. П. Довженка. Експонувалися наукові публікації про життєвий шлях та творчу діяльність видатного митця, репродукції його малюнків, кадри з кінофільмів, фотоекспонати меморіального музею у м. Сосниці Чернігівської обл. та інші документи.

8 вересня. Відбувся день бібліотекаря ***«Новини бібліотечної справи»,*** організований науково-методичним відділом. У ньому брали участь представники бібліотек різних відомств Харкова.

З повідомленням на тему «Бібліотечна справа в Німеччині», яке було підготовлене за результатами відрядження і супроводжувалося комп’ютерною презентацією, виступила В. Д. Ракитянська, директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Експонувалася виставка літератури на тему ”Бібліотечна справа Німеччини”, оформлена працівниками читального залу бібліотекознавства за участю фахівців Німецького читального залу.

Була також проведена презентація збірки матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції “Сучасна бібліотека-науково-інформаційний центр освіти майбутнього”.[1] З повідомленнями про це видання виступили його укладач О. П. Куніч, завідувачка науково-методичного відділу, та Г. В. Шемаєва, канд. іст. наук, доцент Харківської державної академії культури.

---

[1] **Сучасна** бібліотека – науково-інформаційний центр освіти майбутнього [Текст]: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23-24 вересня 2008 р.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. О. П. Куніч]. – Х., 2009. – 157 с.

● Театральна вітальня при соціокультурному центрі відкрила в цей день свої двері шанувальникам творчості О. Довженка. У засіданні з нагоди 115-річчя від дня народження митця, взяли участь актори харківських театрів, студенти Харківської державної академії культури.

10 - 14 вересня. Під керівництвом директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка В. Д. Ракитянської та заст. директора з наукової роботи В. В. Мірошникової відбулися наради, на яких обговорювалися питання організації і проведення ***«Алеї читання»***, ініційованої працівниками науково-дослідного відділу бібліотекознавства у межах регіонального дослідження ***«Харків – територія читання молоді».*** У них брали участь представники управління зі справ сім'ї, молоді і спорту Харківської обласної державної адміністрації Герасимчук Н. І., Зайцева С. О., викладач кафедри театру анімації Харківського державного університету мистецтв
ім. І. П. Котляревського Репринцева Ю. О., працівники науково-дослідного відділу бібліотекознавства ХДНБ ім. В. Г. Короленка Капустіна Н. І., Ходарєва Ю. В., соціокультурного центру Крутас О. І., Хлєсткова, а також фахівці інших харківських бібліотек.

16 вересня. Бібліотека провела ***«Алею читання»*** у парку ім. Т. Г. Шевченка. Учасниками були представники органів влади, закладів культури та освіти Харкова, видавництв, а також громадські організації:

➢ *Бібліотеки* – Харківська обласна універсальна наукова бібліотека, Харківська обласна бібліотека для юнацтва, обласна бібліотека для дітей, Центральна міська бібліотека ім. В. Бєлінського та інші;

➢ *Літературні об'єднання та студії* – літературна студія ім. П. Тичини при обласній філії спілки письменників України, студія «Зав'язь», літературне об'єднання «Песнь песней», об'єднання Фрунзенського району; літературні вітальні і клуби при бібліотеках Харківського національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "ХАІ", Харківського гуманітарного університету «НУА», Національної академії міського господарства, кооперативного торгівельно-економічного коледжу;

➢ *Молоді письменники Харківщини*, лауреати конкурсів «Молода Слобожанщина», «Левада»;

➢ *Волонтери* – студенти Харківської державної академії культури, Харківської національної академії міського господарства, Харківського електромеханічного ліцею та багатьох інших вузів; представники «Червоного хреста», Ради з питань молодіжної політики при обласній державній адміністрації.

Волонтери

➢ *Видавництва* «Сага», «Торсинг», «Фоліо», будинок книги «BOOKS».

Програма заходу складалася з експрес-опитувань «Я читаю», флешмобу «Пиву ні – книзі так!», виступів акторів-мімів, молодих письменників, учасників літературних об'єднань.

Відбулися виставки-презентації харківських бібліотек,

Відвідувачі "Алеї читання" знайомляться з експозицією ХДНБ ім. В. Г. Короленка

у т.ч. ХДНБ ім. В.Г. Короленка, літературних об’єднань, видавництв та інших організацій.

Буккроссинг

Етюд акторів – мімів «Пиву – ні, книзі – так!»

“Алея читання” привернула увагу місцевих засобів масової інформації. Свідоцтвом цього були чисельні публікації у пресі, відеосюжети. Репортажі про«Алею читання” транслювалися на телеканалах Р1, Simon, АТВК, Фора (у програмах «Харківські вісті», «Харківські новини», «Новини АТН» та інших).

Інформація про проект з’явилася також в електронних ЗМІ, в мережі Інтернет, у

т.ч. на зарубіжних порта-лах, серед яких, наприклад, – російський портал «Чтение 21».

Інтерв'ю директора бібліотеки В. Д. Ракитянської на «Алеї читання»

● Цього ж дня працівники відділу «Україніка» взяли участь у ювілейному творчому вечорі філолога і культуролога, поета, давнього читача бібліотеки М. М. Красикова. Вони привітали ювіляра і подарували кілька бібліографічних посібників, укладених фахівцями ХДНБ
ім. В. Г. Короленка останнім часом.

● Відбулося засідання Американського клубу на тему ***„Весілля в Америці: сьогодні і 30 років тому"***.

18 вересня. На чергових краєзнавчих читаннях, організованих відділом «Україніка», директор Зміївського краєзнавчого музею М. І. Саяний виступив з повідомленням про таємниці підземель Зміївщини.

Насичений багатим фактографічним матеріалом, переказами місцевих мешканців, його виступ викликав великий інтерес у краєзнавців.

Виступ директора Зміївського краєзнавчого музею М. І. Саяного на краєзнавчих читаннях

22 вересня. У читальному залі відділу інформаційного забезпечення інноваційних процесів пройшла науково-практична конференція ***«Проблеми винахідницької та раціоналізаторської діяльності в Харківській області*** ". Вона була організована Харківською обласною радою Товариства винахідників і раціоналізаторів за підтримки обласної

державної адміністрації, ХДНБ ім. В. Г. Короленка і приурочувалася до Дня винахідника і раціоналізатора України.

У конференції брали участь представники Державного департаменту інтелектуальної власності (м. Київ) О. А. Свинцов та О. А. Нестерук, Головного управління освіти та науки Харківської облдержадміністрації, Головного управління промисловості, транспорту та зв'язку, винахідники, раціоналізатори. Відкрила конференцію директор бібліотеки В. Д. Ракитянська. Привітавши присутніх з професійним святом, вона наголосила на тому, що інформаційна підтримка, яку надає винахідникам бібліотека ім. В. Г. Короленка, сприяє зростанню науково-технічного потенціалу України, розвитку науково-технічної творчості.

Було представлено понад двадцять доповідей і повідомлень. Розглядалися питання інноваційного розвитку регіону в умовах економічної кризи, обговорювалися рекомендації по активізації винахідницької діяльності, підводились підсумки винахідницької і раціоналізаторської діяльності за останній рік. Представники Укрпатенту, фахівці в галузі захисту прав інтелектуальної власності з різних організацій Харківщини, інших регіонів країни та зарубіжжя виступили з повідомленнями про зміни в патентному законодавстві України, обговорювали перспективи комерціалізації інноваційних розробок і проектів. Запрошений на конференцію Б. В. Прикін, д-р екон. наук, зав. кафедрою державного управління Московської академії соціальних проблем, акцентував увагу на механізмі антикризового управління розвитком винахідницької діяльності в Росії.

Винахідники Харкова розповіли про досягнення у вирішенні інноваційних завдань, розвиток винахідницької діяльності в Україні, Харківському регіоні, ділилися досвідом роботи з творчою молоддю. Йшлося про інтеграцію освіти і науки, технічну творчість студентської молоді. Декілька повідомлень представили учасники конкурсу «Молоді винахідники Харківщини»: аспіранти Національного технічного університету «ХПІ», Національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, Харківського національного університету ім. В. Н Каразіна та Національного автодорожного університету.

Найкращі винахідники, представники інститутів, підприємств, вищих навчальних закладів та інших закладів Харкова отримали Почесні грамоти Державного департаменту інтелектуальної власності України,

Харківської обласної ради Товариства винахідників та раціоналізаторів, обласної адміністрації. Був оголошений черговий конкурс "Молоді винахідники Харківщини 2010". Положення про його проведення було згодом розміщено на сайті бібліотеки. Учасники конференції подарували бібліотеці декілька монографій та довідників.

● Цього ж дня в інформаційно-бібліографічному відділі проводилися заняття для студентів Харківського національного педагогічного університету з питань формування інформаційно-бібліографічної культури. Наголос було зроблено на використанні інформаційних ресурсів з питань педагогіки відділу та бібліотеки.

22-29 вересня. Головний бухгалтер бібліотеки В. Ю. Завадська брала участь у Всеукраїнському семінарі керівників та фінансових працівників бібліотечної галузі (м. Гурзуф).

23 вересня. У читальному залі відділу інформаційного забезпечення інноваційних процесів патентний повірений Є. С. Стогній, працівник цього відділу, прочитав лекцію "Патент на корисну модель як альтернатива патенту на винахід" для фахівців ТОВ "Інсарт".

● В Австрійській бібліотеці оформлена тематична виставка ***„Das Geheimnis der Träume"*** до дня пам'яті видатного австрійського психолога Зігмунда Фрейда.

24 вересня. В актовому залі проводилися урочисті збори бібліотечної громадськості Харківщини з нагоди Всеукраїнського Дня бібліотек.

Гостей зустрічав ансамбль "Діва" Харківського обласного центру народної творчості (керівник Г. Гейко). Відкрила збори заст. директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка Н. К. Фірсова. З урочистими промовами виступили заст. голови обласної державної адміністрації Л. О. Бєлова, начальник управління культури і туризму облдержадміністрації Н. А. Супруненко, начальник Головного управління освіти і науки облдержадміністрації В. П. Гаркавець та голова постійної комісії з питань культури, духовної спадщини та національних меншин облради Л. Г. Омельченко. Директор Харківської обласної універсальної наукової

бібліотеки Н. І. Шостко виступила з презентацією проектів “Відкритий світ” американських бібліотек” та ”Бібліоміст”.

Відбулася церемонія нагородження працівників бібліотек різних систем та відомств Харківщини. Були вручені почесні грамоти та подяки голови обласної державної адміністрації, голови Харківської обласної ради, Головного управління культури і туризму облдержадміністрації. Серед працівників ХДНБ ім. В. Г. Короленка, які отримали почесні нагороди, були головний бібліотекар редакційного відділу Л. П. Незнамова, вчений секретар О. І. Танько, працівники науково-методичного відділу О. П. Куніч, А. М. Перепеча та Л. В. Зозуля.

24 - 25 вересня. Директор бібліотеки В. Д. Ракитянська взяла участь у міжнародній науково-практичній конференції ***”Наукова бібліотека: Стратегія інноваційного розвитку”*** (м. Одеса), присвяченій 180-річчю Одеської національної ордена Дружби народів наукової бібліотеки ім. О. М. Горького (статус національного закладу ця бібліотека отримала згідно з указом Президента України від 17 вересня 2009 р. за № 756/ 2009).

В. Д. Ракитянська виступає на науковій конференції у м. Одесі

На конференції директор виступила з доповіддю на тему “Концепція модернізації Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка”.

25 вересня. З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек у читальному залі бібліотекознавства організована тематична виставка ***“Бібліотеки Харківщини: тенденції розвитку і нові можливості”.***

- Працівниками соціокультурного центру оформлена книжкова експозиція ***«Бібліотека майбутнього»,*** присвячена

Всеукраїнському дню бібліотек**.** Було представлено майже 250 видань, які висвітлювали роль та значення бібліотек у формуванні суспільства знань, у забезпеченні вільного доступу до інформації тощо.

26 вересня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами оформлена тематична виставка ***„Knowledge of the sea is more than a matter of curiosity”*** до Всесвітнього дня моря.

29 вересня. З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек в актовому залі відбувся тематичний вечір ***«Бібліотекар і час»***, організований адміністрацією, профкомом бібліотеки, працівниками соціокультурного центру та інших відділів. Директор В. Д. Ракитянська привітала колектив з професійним святом, подякувала за невтомну й натхненну працю. Був оголошений Указ Президента України В. Ющенка “Про відзначення державними нагородами України працівників бібліотечної справи” від 26 вересня 2009 р. за № 766 /2009, згідно з яким заступнику директора бібліотеки з наукової роботи **Мірошниковій Валентині Валентинівні** присвоєне почесне звання “Заслужений працівник культури України”.

Найкращі працівники були відзначені грамотами Міністерства культури та туризму України, адміністрації та профкому бібліотеки.

Почесні грамоти вручають (праворуч): директор В. Д. Ракитянська, заст. директора Н. К. Фірсова та голова профкому Г. О. Туркот

—

Почесну грамоту отримала Л. В. Науменко, бібліотекар відділу наукової обробки та організації алфавітних каталогів

Студенти Харківського університету мистецтв ім. І. П. Котляревського поздоровляють бібліотекарів з професійним

Святковий вечір продовжили і поздоровили присутніх зі святом, друзі бібліотеки – артисти, студенти Харківського державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського.

Учасники колективу самодіяльної творчості ХДНБ ім. В. Г. Короленка виконали жартівливу композицію на тему «Пиву – так, книзі – ні!».

29-30 вересня. Директор бібліотеки В. Д. Ракитянська взяла участь у розширеному засіданні Кабінету Міністрів України (м. Київ), на якому розглядалися проблемні питання розвитку українських бібліотек.

Було заслухане повідомлення Міністра культури і туризму України В. Вовкуна про головні пріоритети розвитку галузі. Розглядався і був підтриманий пакет нормативних актів, спрямованих на розвиток бібліотечної сфери, підготовлених за участю фахівців ХДНБ ім. В. Г. Короленка:

- «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2006 № 1404 "Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти";

- проект постанови «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 921 "Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти".

- проект постанови «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.1997 № 510 "Про мінімальні соціальні нормативи забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні", підготовленої з метою урегулювання інформаційної та культурної нерівності сільських і міських жителів та сприяння скороченню міграції сільського населення;

- проект постанови «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 "Про затвердження Порядку подання фінансової звітності". Проект підготовлений з метою врегулювання порядку і строків проведення інвентаризації бібліотечних фондів;

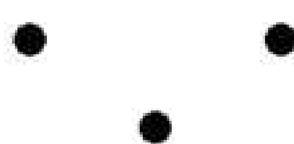
- проект постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 22 січня 2005 р. № 84". Запровадження проекту надасть право працівникам бібліотек отримувати допомогу на оздоровлення при наданні щорічної відпустки та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань;

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 року»;

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо розвитку бібліотечної справи в Україні», який підготовлено Міністерством культури і туризму України з метою удосконалення діяльності бібліотек, реалізації державної політики у сфері культури, створення умов для інформаційної підтримки освіти, професійної діяльності населення.

Серед винесених на розгляд Уряду документів важливе значення має ухвалення законопроекту «Про культуру», яким серед іншого визначається механізм формування належної оплати праці працівників галузі, їх пенсійного забезпечення тощо. Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко доручила Міністерству культури і туризму розробити спеціальний законопроект, який вводитиме мораторій на відчуження приміщень і будівель бібліотек. Зауважувалося, що з 1 жовтня 2009 року Уряд підвищив на 50% заробітну плату працівникам бібліотек, а у бюджеті на 2010 рік передбачено близько 300 млн. грн. на підтримку сільських бібліотек та переоснащення їхніх приміщень тощо.

На розширеному засіданні Кабінету Міністрів України директор бібліотеки В. Д. Ракитянська акцентувала увагу на проблемах ХДНБ ім. В. Г. Короленка і звернулася до членів Уряду з проханням про надання допомоги у їх вирішенні.

У липні – вересні 2009 р. за запитом Міністерства культури і туризму України працівники бібліотеки підготували відгук на проект Положення про краєзнавчу роботу бібліотек, пропозиції до мінімальних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні та інших нормативних документів

2 НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХДНБ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

2.1 Видання бібліотеки

Бібліотекарі XXI століття: нові стандарти професії [Текст]: матеріали Міжнар. наук.-практ. віртуал. конф. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. А. Л. Шалиганова]. – Х., 2008. – 61с.

Збірник містить повідомлення учасників віртуальної Міжнародної науково-практичної конференції, уперше проведеної ХДНБ ім. В. Г. Короленка в мережі Інтернет. Висвітлюються сутність бібліотечної професії в умовах формування суспільства знань, значення безперервної освіти бібліотечних кадрів та досвід роботи у цій сфері діяльності.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство [Текст] : звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. Вип. 1 (січень-березень) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка», Асоц. сучас. інформ.-бібл. технологій, Харк. бібл. т-во; [уклад. Л. В. Глазунова]. – Х., 2009. – 58 с.

Каталог містить бібліографічну інформацію про документи з питань бібліотечно-інформаційної діяльності, що надійшли до провідних бібліотек Харкова у І кварталі 2009 р. У посібнику відображені друковані видання, електронні ресурси та неопубліковані документи (дисертації, автореферати дисертацій, машинописні матеріали) українською, російською та англійською мовами.

Конституція і конституціоналізм: політико-правовий аспект [Текст]: кат. вист. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад.: О. М. Хрістіян, Г. М. Герасимова, В. А. Долбня]. – Х., 2009. –42с.

У каталозі подано бібліографічні описи документів за темою видання. Вказані шифри, за яким можна замовити ці документи в ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Проблеми винахідницької та раціоналізаторської діяльності в Харківській області [Текст]: матеріали наук.-практ. конф. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харк. обл. рада Т-ва винах. і рац., Харк. центр наук.-техн. та екон. інформ; [уклад. В. Г. Прохорова]. – Х., 2009. – 72 с.

У виданні представлено доповіді та повідомлення науковців, винахідників, фахівців, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, присвячені проблемам винахідництва та інноваційним розробкам у різних галузях науки та виробництва.

Сучасна бібліотека – науково-інформаційний центр освіти майбутнього [Текст]: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23–24 вересня 2008 р.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. О. П. Куніч]. – Х., 2009. – 157 с.

Збірник містить доповіді та повідомлення учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна бібліотека – науково-інформаційний центр освіти майбутнього». У матеріалах висвітлено роль і значення бібліотек та вузів у розвитку інформаційного суспільства, теоретичні та практичні питання трансформації цих закладів у науково-інформаційні освітні комплекси, центри накопичення, використання та розповсюдження інтелектуальних інформаційних технологій.

2.2 Публікації співпрацівників

Мартовицкая, Л. О. Библиографическое описание: методика формирования в АБИС "ИРБИС" / Л. О. Мартовицкая // Бибп. форум України. –2009. – № 3. – С.16 – 20.

У статті головного бібліографа відділу наукової обробки документів та організації алфавітних каталогів ХДНБ ім. В. Г. Короленка висвітлено досвід бібліотеки по складанню бібліографічного опису документів в АБІС «ІРБІС» .

Ракитянська, В. Д. Місце та роль державної наукової бібліотеки в інформаційному забезпеченні регіонального розвитку / В. Д. Ракитянська // Сучасна бібліотека як науково-інформаційний та культурно-просвітницький центр місцевої громади [Текст]: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. 21 травня 2009 р.: До 175-річчя заснування Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки / Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека [упоряд. Т. О. Абраімова]. – Дніпропетровськ, 2009. – С.123 –131.

Директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка про роль та значення бібліотеки в інформаційному забезпеченні науково-технічного розвитку Харківщини.

Стогній, О. Б. Нормативно-правова база бібліотечної каталогізації: погляд фахівця [Текст] / О. Б. Стогній // Вісн. Харк. держ. акад. культури. – К., 2009. – Вип. 25. – С. 88–93.

Головний бібліотекар науково-методичного відділу розглядає одну із важливіших проблем каталогізації – узгодження її міжнародної й національної нормативно-правової бази.

Сучасна бібліотека – науково-інформаційний центр освіти майбутнього [Текст]: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23–24 вересня 2008 р.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. О. П. Куніч]. – Х., 2009. – 157 с.

Із змісту: **Ракитянська В. Д.** Концепція модернізації інженерно-комунікаційної інфраструктури ХДНБ ім. В. Г. Короленка. – С. 20 – 28; **Поліщук О. А.** Роль и место авторитетных файлов в машиночитаемой каталогизации. – С. 133 – 140.

Шалиганова, А. Л. Ідеальний та реальний портрет молодого бібліотекаря (за результатами дослідження "Молодий працівник ХДНБ ім. В.Г. Короленка – погляд у майбутнє") [Текст] / А. Л. Шалиганова // Бібліотекарі XXI століття: нові стандарти професії: матеріали Міжнар. наук.-практ. віртуал. конф. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад.
А. Л. Шалиганова]. – Х., 2008. – С. 44 – 50.

Типові риси ідеального і реального бібліотекаря за результатами анкетування працівників ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Робота з кадрами.

Шалиганова, А. Нові стандарти професії [Текст] / А. Шалиганова // Бібл. форум України. – 2009. – № 1. – С. 35–39.

Результати віртуальної конференції «Бібліотекар XXI ст.: нові стандарти професії», проведеної ХДНБ ім. В. Г. Короленка, висвітлює бібліотекар відділу організації науково-дослідної роботи.

3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Бібліотекознавство і бібліографія України. Вип.77. Бібліогр. покажч. за ІІ півріч. 2008 р. / Держ. закл. "Національна парламентська бібліотека України"; [упоряд. Г. І. Гамалій]. – К., 2009. – 84 с.

Покажчик містить інформацію про друковані видання бібліотек країни, що надійшли до Національної парламентської бібліотеки України, подано відомості про видання ХДНБ ім. В. Г. Короленка та статті працівників у фаховій періодиці та наукових збірках.

Буряковская, Т. В Харькове появилась Аллея чтения / Т. Буряковская // Время. – 2009. – 22 сент.

Про проект «Харків – територія читання молоді» роз повідає Н. Капустіна, завідувачка науково-дослідного відділу ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Вахнова, В. Ю. Історія формування організаційної структури соціологічної служби з вивчення читання в бібліотеках України / В. Ю. Вахнова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2009. – № 2. – С. 59–64.

С. 62: Про ХДНБ ім. В.Г. Короленка як опорний центр соціологічної служби з вивчення читання для східних областей України.

Заморіна, Т. Висвітлення питань бібліографії та бібліографознавства на сторінках фахової бібліотечної періодики у 2005 – 2007 роках / Т. Заморіна // Бібл. Планета. – 2009. – № 3. – С. 25 – 30.

У статті аналізуються публікації з питань бібліографії та бібліографознавства в українських фахових бібліотечних журналах у кількісному, тематичному і хронологічному аспектах, згадуються публікації Т. Сосновської, В. Ярошик, О. Дмитрієвої,
В. Мірошникової та інших працівників ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Зинченко, Ю. Здание библиотеки им. Короленко дало трещину [вследствие строительства, развернутого рядом] / Ю. Зинченко // Комсомол. правда в Украине : Харьк. вып. – 2009. – 1 июля. – С. 5.

Ильич, Л. Волонтеры попросят прохожих расстаться с бутылкой / Л. Ильич // Веч. Харьков. – 2009. – 15 сент.

Серед організаторів акції «Час читати!» – ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Йогансен, М. Вибрані твори / М. Йогансен ; упоряд. Р. Мельників. – Вид. 2-ге, доп. – К. : Смолоскип, 2009. – 766 с. – (Серія «Розстріляне відродження»).

Упорядник видання висловлює подяку завідувачці відділу «Україніка» Н. І. Полянській за допомогу в реалізації проекту.

«Каменская» посетила Институт красоты // Комсомол. правда в Украине : Всеукр. вып. – 2009. – 31 авг. – С. 14.

Є згадка про роботу актриси Олени Яковлевої в ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Камынина, С. «Гогольфест» шагает по Харьковщине / С. Камынина // Время регионов Харьковщины. – 2009. – 4 июля. – С. 10: фот.

Серед заходів Харківської обласної ради до ювілею М. В. Гоголя – видання компакт-диска «М. В. Гоголь і Харківщина», підготовленого фахівцями ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Диск надійде до кожної загальноосвітньої школи області.

Онищенко, О. Українські бібліотеки у 90-х роках XX ст.: основні тенденції розвитку та напрями діяльності [Текст] / О. Онищенко // Бібл. вісн. – 2009. – № 3. – С. 12–23.

С. 19: Згадується ХДНБ ім. В. Г. Короленка серед головних бібліотек країни, які розпочали видавати збірки наукових праць.

Православная энциклопедия Харьковщины / авт. идеи и рук. проекта В. В. Петровский ; сост. и отв. ред. А. Д. Каплин. – Х. : Майдан, 2009. – 564 с.

Деякі статті видання мають посилання на публікації фахівців ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Розколупа, Н. Шістнадцята міжнародна конференція "Крим – 2009" / Н. Розколупа // Бібл. планета. – 2009. – № 3. – С. 12–13.

Повідомляється про участь директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка у роботі конференції, де вона виступила з повідомленням про роботу бібліотеки як методичного центру, профільне обслуговування бібліотечних фахівців, інформаційне забезпечення професійних потреб бібліотекарів. Цікавим доповненням виступу стала демонстрація відеофільму, присвяченого 105-й річниці створення на базі ХДНБ ім. В.Г. Короленка першого в країні відділу бібліотекознавства.

Сидорченко, В. Всепоглощающий котлован как символ независимости / В. Сидорченко // 2000. – 2009. – 7–13 авг. – С. А2.

Будівництво торгівельного центру на початку вул. Пушкінської загрожує будівлі ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Соляник, А. А. Обязательный экземпляр как база международного документообмена научных библотек Украины [Текст] /А. А. Соляник // Науч. книга. – 2006. -№1- 4.- С.182 – 184.

С. 183: Державна бібліотека ім. В. Г. Короленка, як отримувач загальносоюзного обов'язкового примірника творів друку згідно з постановою ЦВК та РНК СРСР ”О снабжении важнейших государственных книгохранилищ всеми изданиями, выходящими на территории Союза ССР», прийнятою у 1928 р.

Трачук, Л. Електронна бібліографічна продукція на сайтах українських бібліотек [Текст] / Л. Трачук // Бібл. вісн. – 2009. – № 3. – С. 6–11.

Згадується сайт ХДНБ ім. В. Г. Короленка, на якому представлені аналітичні банки та бази даних універсального профілю.

Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія. Вип.1 // Держ. закл. ”Національна парламентська бібліотека України” [уклад.: Р. С. Жданова, Н. І. Абдуллаєва, В. О. Кононенко]. – К., 2008. – 232 с.

У першому випуску біобібліографічного довідника, який знайомить з творчими біографіями українських бібліографів і містить 188 персоналій, є відомості про публікації працівників ХДНБ ім. В. Г. Короленка. У персоналії, присвяченій Д. І. Багалію, відзначається вагомий внесок вченого в бібліотекознавство, пов'язаний з Харківською громадською бібліотекою.

ЗМІСТ

Виробничо-практичне видання

Хроніка
Харківської державної наукової бібліотеки
ім. В. Г. Короленка

Інформаційний бюлетень
2009 р. Вип. 3 (43)

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактор Л. П. Незнамова
засл. працівник культури України

Підписано до друку Формат паперу 60x84 1/16
друк. арк., обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж пр. Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.